אור דוד

מוקדש לע"נ הבה"ח **דוד** צברדלינג ז"ל בן שלמה זלמן ושושנה נעמי הי"ו.

מס' גיליון	יציאת שבת			כניסת שבת			פרשה
4.4	חיפה	בני ברק	ירושלים	חיפה	בני ברק	ירושלים	חוה"מ
14	19:04	19:04	19:03	18:01	18:09	17:52	סוכות

"דבר בעיתו מה טוב" – מאורעות התנ"ך בתאריך היומי, על פי ספרו של הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל.

כ' תשרי: [כט וּבַיּוֹם הַשִּׁשִׁי פָּרִים שְׁמֹנָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׁים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשֶׂר חָמִימִם: ל וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבַשִּׂים בָּמִסְפַּרָם כַּמִּשְׁפַּט: לֹא וּשִׁעִיר חַשָּאת אָחָד מִלְבַד עֹלַת הַתַּמִיד מִנְחָתָה וּנְסָכֵיהָ:

(פסוק יב וסדר הפסוקים)]

ב״א תשרי: [לב וּבַיּוֹם הַשָּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר הְמִימִם: לג וּמִנְחָתָם וְנְסְכֵּהֶם לַפָּרִים **ב״א תשרי:**

לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׁים בְּמִסְפָּרָם כְּמִשְׁפָּטָם: לד וּשְׁעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָה וְנִסְכָּה:

(כנ"ל)]

א בַּשְּׁבִיעִי בְּעֶשְׂרִים וְאֶחָד לַחֹדֵשׁ הָיָה דְּבַר יְהוָה בְּיֵד חַגַּי הַנָּבִיא לֵאמֹר: ב אֱמָר נָא אֶל זְרַבָּבֶל בֶּן שֵׁלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאָל יְהוֹשֵׁעַ בֶּן יְהוֹצֶדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶל שְׁאֵרִית הָעָם לֵאמֹר: ג מִי בָכֶם הַנִּשְׁאָר אֲשֶׁר רָאָה אֶת הַבַּיִת הַזָּה בְּכְבוֹדוֹ הָרְאשׁוֹן וּמָה אֵהֶם רֹאִים אֹתוֹ עַתָּה הַלוֹא כָמֹהוּ כְּאֵיִן בְּעֵינֵיכֶם: ד וְעַתָּה חֲזַק זְרַבָּבֶל נְאָם יְהוָה וַחֲזַק יְהוֹשֵע בָּן יְהוֹצְדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַחֲזַק כָּל עַם הָאָרֶץ נְאָם יְהוָה וַצְשׁוּ כִּי אַנִּי אִתְּכֶם נְאָם יְהוָה צְּבָאוֹת: ה אֶת הַדְּבֶר אֲשֶׁר כְּרָתִי עְּבֶר הָבְּיִן וְאָת הַיָּם וְאָת הַשְּׁמִים וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַיָּם וְאֶת הָשָׁרַבְה: ז וְהִרְעַשְׁתִּי אֶת כָּל הַגוֹיִם וּבָאוּ חָמְדֵּת כָּל הַגוֹיִם וּמָלְאתִי אֶת בַּל הַגוֹים וּבְּוֹל יִהְיָה בְּבִאוֹת וּבְפָּיִת הַאָּרֵץ וְאֶת הָבָּבְּוֹ וְאָת הָשָּׁבְיוֹ הַנְּיִם וְאֶת הָשָּבְר וְבְּהָוֹת וְבָּה וְבָּה וְבְיִים וְאֶת הַשְּׁמִים וְאֶת הָשָּׁבְיץ וְאֶת הַיָּם וְלִי הַנְּהָבְיְ וְאָת הַשְּׁמִים וְאֶת הָשָּבִין וְבָּבְאוֹת: ח לִי הַכָּפֶף וְלִי הַזָּהָב נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת: ט גָּדוֹל יִהְיָה בְּבוֹד הַבַּיִת הַאָּה בְּבִאוֹת וּבְבָּאוֹת וּבְבָּאוֹת וּבְבָּאוֹת וּבְבָּאוֹת וּבְבָּקוֹם הַזָּה אֶתֵן שְׁלוֹם נְאָם יְהוָה צְבָאוֹת:

(פסוק א)

מר"ן **בן איש חי** – פרשת וזאת הברכה שנה ראשונה

- **א.** מרבים בתפילות ותחנונים בהושענא רבה, כי הוא סיום נ"א יום שנתנו לישראל בחסד עליון לעשות בהם תשובה ותתקבל תשובתם, והם שלשים דאלול מיום ראשון של ר"ח וכ"א יום דתשרי רמז לדבר אין נא אלא לשון בקשה לכך נתנו נ"א יום לצורך הבקשות ותחנונים ויום זה הוא סיום יום נ"א, ולכן נקרא הושענ"א רבא כלומר הושע את יום נ"א שהוא רבא דהכל הולך אחר החתום:
- **ב.** בליל הו"ר בעת חצות לילה נגמר ונעשה בחינת חותם החיצון למעלה, כי ביוה"כ נגמר חותם הפנימי שהוא העיקר יותר, ולכן בהו"ר נמסרין הפתקין, ואע"פ שנמסרו הפתקין יש עוד זמן להצלה עד יום ח' עצרת, ולכן צריך להתעורר בתשובה גדולה בהו"ר ויהיה לבו חרד בתשובה כל היום כולו:
- **ג.** ילמוד סדר המתוקן בשמחה ובהתלהבות כי בלימוד ספר משנה תורה נעשה עיקר התיקון הראוי להיות ביום זה, ומעט קודם חצות לילה יאמרו ק"ש שעל המטה עם הפסוקים שיש עמה, ואחר חצות לילה יאמר ברכות השחר, ורק ברכת התורה לא יאמר אלא עד אחר עמוד השחר:
- **T.** יתפללו שחרית ומוסף בכונה והתלהבות, כי מלבד החיוב שיש בזה מכח קדושת היום עוד צריך להתפלל בהתלהבות כדי שלא תגבר עליו השינה ויבא לידי כמה טעיות בתפלה וברכותיה ולכמה חסרונות מאחר שהיה ניעור כל הלילה, גם צריך לדקדק היטב שלא יטעו באור הלבנה ויתפללו קודם עמוד השחר, דידוע בזמן מהרי"ל ז"ל טעו בכך וגזר מהרי"ל ז"ל על הציבור תענית ג' ימים בעבור זאת:
- **ה.** אין רגילין לעשות מלאכה של חול ביום הו"ר עד אחר יציאתם מבית הכנסת ויש מסירין אפילו הכיס של המעות מחיקם, מיהו אם דרכו ליתן צדקה לעניים בבית הכנסת וגם ג' פרוטות בפסוק ואתה מושל בכל אשר בפסוקים ויברך דוד, לא יבטל מצות יקרות אלו בשביל חסידות זו:
 - I. אחר שנכנסו כל החסדים ביום זה ע"י סוכה ולולב ושבעה הקפות, אז נכנסים החמשה גבורות אחר קדיש תתקבל, ואלו החמשה גבורות נכנסים ע"י חבטת חמשה בדים של ערבה, על כן אחר קדיש תתקבל של סדר ז' הקפות יקח כל אדם חמשה בדים של ערבה שיהיו כשרים כדין ערבה שבלולב, ויחבוט חמשה פעמים על הקרקע, ויכוין בחבטות אלו כדי לתת בבחינת ה"א אחרונה שבשם הוי"ה ב"ה שהיא סוד המלכות חמשה גבורות מנצפ"ך, ויכוין בכל חבטה באות אחד דמנצפ"ך כפי סדר זה ולא כסדר כמנפ"ץ:

זרע שמשון – 'זרע שמשון' פר' וזאת הברכה אות ה.

מְעֹנָה אֱלֹהֵי קֶדֶם וּמִתַּחַת זְרֹעֹת עוֹלָם וַיִגָרֶשׁ מִפֶּנֶיךְ אוֹיֵב וַיֹּאמֶר הַשְּׁמֵד: (וזאת הברכה לג כז): דרשו חז"ל (שמו"ר לה ה) 'מעונה אלקי קדם' – אלו ישראל שבזכותן נברא העולם ועליהם (- בזכות התורה והמצוות שמקיימים-) העולם עומד, 'ויגרש מפניך אויב' - זה המן הרשע עיי"ש במדרש בהרחבה. ויפלא מאוד, מה לו למשה להזכיר מפלת המן בסוף וחתימת התורה, ומדוע מכל אויבי וצוררי ישראל בחרו חז"ל לומר שהאויב שעליו מדבר הפסוק זה המן.

ויש ליישב דהנה משה לפני מיתתו, מגודל אהבתו לישראל הוכיחם ואח"כ נתן להם את התורה והֹּ תרה בהם שיקיימו את התורה שעליה העולם עומד. אולם היה משה מסתפק אם אכן יקיימו ישראל אתהתורה, שאף שקיבלוה בהר סיני מכל מקום שם הרי זה היה ע"י שכפה עליהם את ההר כגיגית ואמרו חז"ל (שבת פט.) מכאן מודעה רבה לאורייתא. והיינו שיכולים ישראל לחזור בהם ולומר שלא קבלוה אלא מאונס. על כן אמר משה מה שראה ברוח הקודש 'מעונה אלוקי קדם ויגרש מפניך אויב' שנרמז בזה מה שהיה עם המן הרשע, והיינו שנתכוון משה לרמוז בזה שעל ידי שיגרש את המן וע"י הניסים שיהיו באותו הדור, הם יקבלו שוב את התורה באהבה גמורה, ואז מובטח אני שלא יעזבו את התורה לעולם, וממילא יהיה לתורה קיום לעולם. נמצא שבדקדוק בחר משה להזכיר את ענין נצחון ישראל נגד המן, כי באותו הדור נעשה המשך לקיום קבלת התורה שע"י כלל ישראל. ורצה משה לרמז זאת בסיום התורה להודיע שהתורה היא נצחית ולעולם תישאר אצל

א**ילן החיים** – פירוש הסולם על הזוהר הקדוש האזינו דף רצ"ט ע"א.

מאמר מ״ט אוכח להו משה

רמה) תניא א"ר יהודה וכוי: אר"י, מהו הטעם שכך הוכיח אותם משה בשירה זו. הוא משום שהיו עתידים ליכנס לארץ ושישרה ביניהם השכינה, ומשום זה הוכיח להם על זה.

רמו) ד' יצחק אמר וכו': רי"א, בב' מקומות עתיד הקב"ה להוכיח את ישראל, ואומות העולם שמחים. אחד, שכתוב, וריב לה׳ עם יהודה ולפקוד על יעקב כדרכיו וגו׳. שומעים אומות העולם ושמחים, אומרים עתה יכלו מן העולם. כשראה הקב"ה שהם שמחים, מה כתוב אחריו, בבטן עקב את אחיו וגו׳. כאשר שמעו זה, אומרים זה הוא תשובה, על עונות ישראל. פירוש. שתמהו כי תחילה אמר, שבא לפקוד על יעקב כדרכיו, והיה צריך

להשיב על זה את העונות הרבים שעשו ישראל... ולבסוף הזכיר, רק מה שיעקב חטא בהיותר בבטן. שאין עונשים על חטא כזה כלל.

רמז) לאתתא דהוה לה וכוי: שזה דומה. לאשה שהיה לה ריב עם בנה. הלכה לצעוק: ולתבוע עליו דין. ראתה את הדיין שדן דיני נפשות, מהם להלקות, מהם לתליה, לשריפה, אמרה, אוי מה אעשה עם בני. כלומר, שנפך עליה פחד, פן ידון גם את בנה באחד מעונשים האלו. כשהדיין גמר את הדין, אמר לאותו אשה אמרי מה עשה לך בנך. אמרה אני קובלת עליו (חסר הסיום) ולפי הענין נראה, שאמרה שהיא קובלת עליו, על שהצד אותה בבטנה, בעת שעיברה אותו. וכמובן, שהדיין לא **עש**ה לו כלום בעד זה.

"אביעה חידות מני קדם" חידון לפרשת "מדינה" (נחמיה יא.ג-יג) חיבורו של הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל.

- בַּבַה את ספר משה קראו ואת המצוות בו מצאו
- לְבֵּוֹה אַלֹּקִינוּ הפַר את הקכללה
- כך מצאו כתוב בתורה
 - אלו זבוזים זבוזו כשבוונכת הווומה שמווו

- ביי לכהגים וכלויים העבויד ב*ושבור*ות וכך המשיכו לעשות
 - את מה אלקינו הפך לברכה +17 ואל בלעם לא שמע
 - בה עם ישראל עשו

הפתרונות יפורסמו בגליון הבא לפתרונות ותגובות:

or.david.way@gmail.com